

NOS NIEUWS · [BUITENLAND \(/NIEUWS/BUITENLAND/\)](#) · VANDAAG, 17:30

Oostenrijkse geheime dienst onder vuur na aanslag

Judith van de Hulsbeek
Correspondent
Duitsland

[_ \(https://www.twitter.com/juhuls\)](https://www.twitter.com/juhuls) [✉ \(mailto:judith.van.de.hulsbeek@nos.nl\)](mailto:judith.van.de.hulsbeek@nos.nl)

Had de aanslag in Wenen kunnen worden voorkomen? Die vraag wordt in Oostenrijk dwingender nu blijkt hoeveel de Oostenrijkse veiligheidsdienst BVT wist over de dader. De 20-jarige man was een veroordeeld jihadist, en probeerde onlangs nog in Slowakije munitie te kopen voor zijn automatische geweer. (<https://nos.nl/artikel/2355192-slowakije-waarschuwde-oostenrijk-voor-dader-van-aanslag-in-wenen.html>) Ook was er volgens zijn behandelaars nooit sprake van dat hij gederadicaliseerd was.

De Slowaken waarschuwden hun Oostenrijkse collega's op 23 juli over de mislukte munitieaankoop. Pas in september kregen ze antwoord. In dat antwoord staat ook dat de Oostenrijkers weten om wie het gaat, de eerder veroordeelde jihadist uit Wenen. Toch werd het toezicht niet verscherpt. De man werd niet ondervraagd en ook het ministerie van Justitie werd niet ingelicht. "Hoe kan het dat er toen niet meteen gehandeld is?", vroeg oppositiepartij SPÖ zich vandaag in een ingelaste parlamentszitting af.

'Ontslagen niet uitgesloten'

"Het is overduidelijk dat er in de communicatie iets is misgegaan", geeft de minister van Binnenlandse Zaken Karl Nehammer toe. Waar precies de fout zit, dat moet volgens hem een onderzoekscommissie gaan uitzoeken. De BVT wil hij grondig gaan reorganiseren. Ontslagen sluit hij daarbij niet uit.

De hoofdcommissaris van de politie Gerhard Pürsll verdedigde de gang van zaken vandaag op een persconferentie. "We wisten niet of de dader ook echt degene was die de munitie wilde kopen. Dat moet je zeker weten voor je iemand als gevaar bestempelt. Het is nooit aan te raden een krimi achterstevoren te lezen."

Maar dit is niet het enige punt van kritiek. In de eerste persconferentie na de aanslag legde minister Nehammer uit dat de dader vervroegd was vrijgelaten, omdat hij aan een deradicaliseringstraject meedeed. In ruil voor zijn deelname werd zijn straf omgezet in drie jaar voorwaardelijk. Volgens de minister heeft de dader in dat programma iedereen om de tuin geleid en gedaan of hij terreurgroep IS afzwoer en weer onderdeel wilde zijn van de Oostenrijkse samenleving.

'Niemand om tuin geleid'

Daar worden nu vraagtekens bij gezet. "Er is niemand om de tuin geleid, onze medewerkers hebben op geen enkel moment gezegd dat de man gederadicaliseerd was", zegt Moussa Al-Hassan Diaw tegen persbureau DPA. Diaw is voorzitter van de vereniging Derab die in Oostenrijk deradicaliseringstrajecten doet, ook dat van de dader. "Ja, hij veranderde en twijfelde aan zichzelf en aan zijn geloof, maar dat kan er juist ook toe leiden dat iemand wanhopig wordt", zegt Diaw.

Het laatste gesprek met de dader was vorige week. Dat is gerapporteerd aan het ministerie van Justitie, niet aan de inlichtingendienst. Derab licht de dienst wel in bij een vermoeden dat een van de 'cliënten' op het punt staat iets te doen. Bij de schutter uit Wenen hadden ze dat gevoel niet.

Deze trajecten onder vuur

Na de aanslag ligt dit soort trajecten onder vuur. Moeten ze worden gestopt? Of juist uitgebreid? Daniele Pisiou, die in Wenen onderzoek doet naar radicalisering van jihadisten in Oostenrijk en Duitsland, pleit voor dat laatste. "Eigenlijk is programma een te groot woord voor wat Oostenrijk aan deradicalisering doet", zegt Pisiou. "Het zijn meestal alleen gesprekken met een islampedagoog. Die gaat in op de religieuze beleving van zo iemand, legt uit wat de meest gangbare interpretatie van de islam is, probeert die persoon te overtuigen van een gematigde uitleg van de koran."

Deze pedagogen zijn volgens Pisiou helemaal niet bezig met eventueel bedrog. Wil je iemand echt goed in de gaten houden, dan is volgens haar een multidisciplinaire aanpak nodig. "Psychologen, arbeidsbureau, justitie, inlichtingendienst, die zouden allemaal moeten samenwerken."

De minister van Justitie Alma Zadic gaat het deradicaliseringstraject opnieuw bekijken. De behandeling en de controle na de gevangenisstraf moeten "fijnmaziger" worden, zei ze vandaag in het debat.

Deel dit artikel:

[https://twitter.com/share?text=Oostenrijkse geheime dienst onder vuur na aanslag&url=https://www.nos.nl/l/t/2355356&via=NOS](https://twitter.com/share?text=Oostenrijkse%20geheime%20dienst%20onder%20vuur%20na%20aanslag&url=https://www.nos.nl/l/t/2355356&via=NOS) [http://www.facebook.com/sharer.php?Facebooku=https://www.nos.nl/l/f/2355356&t=Oostenrijkse geheime dienst onder vuur na aanslag](http://www.facebook.com/sharer.php?Facebooku=https://www.nos.nl/l/f/2355356&t=Oostenrijkse%20geheime%20dienst%20onder%20vuur%20na%20aanslag)
[mailto:?subject=Oostenrijkse geheime dienst onder vuur na aanslag&body=https://www.nos.nl/l/m/2355356](mailto:?subject=Oostenrijkse%20geheime%20dienst%20onder%20vuur%20na%20aanslag&body=https://www.nos.nl/l/m/2355356) <https://www.nos.nl/l/w/2355356>

STER RECLAME

De race draait om vier staten •
Nog enkele tienduizenden
stemmen te tellen in Georgia

(/liveblog/2355281-de-race-draait-om-
vier-staten-nog-enkele-tienduizenden-
stemmen-te-tellen-in-georgia.html)

Alle onvrijwillige seks wordt strafbaar als verkrachting

(/artikel/2355344-alle-onvrijwillige-seks-wordt-strafbaar-als-verkrachting.html)

Race om presidentschap VS nog niet beslist, Georgia bijna klaar met tellen

(/collectie/13849/artikel/2355278-race-om-nog-niet-beslist-georgia-bijna-klaar-met-tellen)